

Blumenberg Lajos A Zsinagógában Ros Hásánákor

Ez az egyik utolsó képem. Ros Hásánákor készült 5758-ban [1997] a szabadkai zsinagógában.

Fiatal fiúként jártam zsinagógába. Volt bár micvám, együtt a mostohaapám fiával, aki három hónappal volt fiatalabb nálam. Nagy ünnepséget tartottunk Kutinában az összes rokonunkkal. Sokat tanultam a judaizmusról, amíg mostohaapám a szabadkai zsidó hitközségen dolgozott; ezeket a témákat megvitattuk a Hasomér Hacairban. Minden héten megtartottuk otthon a sábeszt, mert mostohaapám nagyon vallásos volt. Kóserül evett, de a részletekre nem emlékszem. Azt tudom, hogy az istentiszteleteket ő vezette a zsinagógában, ahová elmentünk sábeszkor és a nagyünnepeken. Ezenkívül anyám otthon is megtartotta a sábeszt. Amíg [Magyar]Kanizsán laktunk, anyám öt gyertyát gyújtott sábeszre, de nem tudom, miért. [Feltehetően az öt gyermek után gyújtott öt gyertyát. - A szerk.] Emlékszem, hogy sábeszkor mostohaapám mindig megáldotta a fiait, de minket soha. Ez jó példa arra, hogy mennyire nem szeretett minket, és miben bánt velünk másképpen. Utána megvacsoráztunk. Anyám elvitt magával a zsinagógába, lent hagyott a földszinten a férfiakkal, ő pedig felment az emeletre. Legjobban a Pészahot szerettem, amikor maceszt ettünk, a má nistánát olvastuk, kitakarítottuk a lakást, és más edényekből ettünk. Ezalatt az ünnep alatt minden más volt.

Miközben fogászati tanonc voltam, csatlakoztam a Hasomér Hacairhoz, aminek az elnöke Sporer László volt, az egyik legjobb barátom. Tanoncéveim alatt egyre többet jártam össze a Hasomér Hacair tagjaival, és ők javasolták, hogy lépjek be a szervezetbe. Anyám nagyon örült, amikor beléptem, mert ez azt jelentette, hogy több barátom lesz. A Hasomér Hacairral sokat jártunk kirándulni [Magyar]Kanizsára, Palicsba és más közeli kisvárosokba. Nagyon jók voltak ezek a kiruccanások. Sátrat vittünk, és az egyenruhánkat viseltük, a szürke inget, mint az igazi

cserkészek. A megvitatott témák gyakran Izraellel kapcsolatosak voltak; tanultunk óhéberül [bibliai héber], amit az imakönyvekben használnak, de tökéletesen soha nem sajátítottuk el.

A háború után a barátaim főleg Flóra munkatársai voltak a bíróságról, nagy részük nem zsidó. Az ünnepek alatt összejártunk zsidókkal, de ez csak a zsidó hitközségben volt.